

23. GODIŠNJI SUSRET HRVATSKOG MUZIKOLOŠKOG DRUŠTVA
Zagreb, Preporodna dvorana, 19.-20. svibnja 2022.

Nova notna izdanja s djelima iz dubrovačke glazbene baštine

doc. dr. sc. Jelica Valjalo Kaporelo
Umjetnička akademija u Splitu

25 GODINA UMJETNIČKE
AKADEMIJE U SPLITU

Giuseppe (Josip) Zabolio (1796. – 1851.) i njegova glazbena ostavština u Franjevačkom samostanu Male braće u Dubrovniku

- ❑ Istraživanje Zabolijeva glazbenog opusa u sklopu muzikološkog projekta „Glazbeni izvori Dalmacije u kontekstu srednjoeuropske i mediteranske glazbene kulture od 18. do 20. stoljeća” (Hrvatska zaklada za znanost, 2017. – 2021.; voditeljica projekta: prof. dr. sc. Ivana Tomić Ferić; ustanova nositelj projekta: Umjetnička akademija u Splitu)
- ❑ Prezentacija prvih rezultata istraživanja na 20. Godišnjem susretu HMD-a (24.-25. svibnja 2019.)
- ❑ Prvi pokušaji rekonstrukcije Zabolijeve biografije na temelju dokumentacije iz Državnog arhiva u Dubrovniku
- ❑ Najnovije spoznaje na temelju istraživanja u Rukopisnom arhivu Franjevačkog samostana Male braće u Dubrovniku
- ❑ Giuseppe Zabolio – autor misa za dva i tri glasa uz pratnju orgulja ili orkestra, kantata u čast crkvenih i svjetovnih velikodostojnika, skladbi za manje komorne sastave, plesnih stavaka za karnevalske svečanosti i dr.
- ❑ Zabolijevoj ostavštini pripada značajan broj preradbi ulomaka iz europske operne literature (djela Rossinija, Bellinija, Verdija, Donizettija itd.)

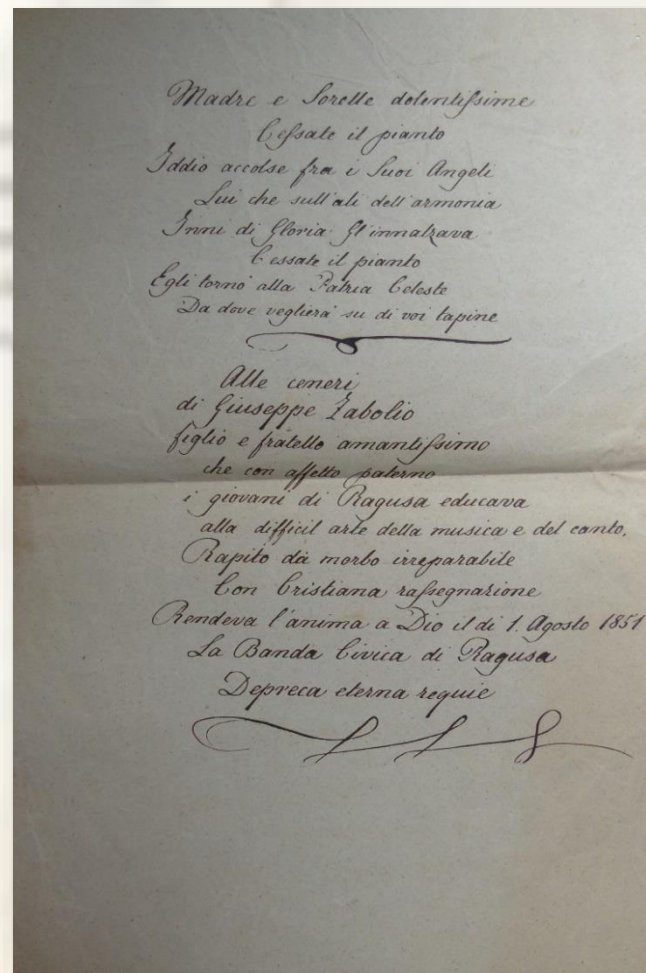
NOVI ARHIVSKI IZVORI: Giuseppe Zabolio kao učitelj pjevanja

Rukopisni arhiv Franjevačkog samostana u Dubrovniku (AMB 1629, str. 3):

Iscrizioni in morte del P. Antonio Serafini Scolopio e di Giuseppe Zabolio

„... ljubljenom sinu i bratu [Zaboliju]
koji je s očinskom ljubavlju
podučavao mlade Dubrovnika
teškom umijeću glazbe i pjevanja...”

Građanska (Gradska) glazba Dubrovnik
(bez datacije)

Prilog (budući) rekonstrukciji repertoara glazbenog tijela *Banda civica di Ragusa* (od 1843.) na temelju glazbene ostavštine G. Zabolija:

1. HR-Dsmb 17/600 (20. travnja 1845.)

No. 89 Aria per tenore cantata dal Sig.r Rubini / Di mia patria o bel soggiorno nell'opera **Marino Falliero** / del Maestro **Donizetti** / ridotta per la Banda Civica / di / Ragusa / dal Sig.r Giuseppe Zabolio

2. HR-Dsmb 15/540 (22. svibnja 1844.)

Cavatina / Mecc tu vieni o misera / nell'opera **La Straniera** / del Sig.r M.o **Bellini** / Ridotta per la Banda civica dal maestro Zabolio

3. HR-Dsmb 17/610

No.72 / Rondo / Mi pare, che un lungo secolo / nell' opera / **Nina Pazza** / ridotta per la Banda Civica / di / Ragusa / dal Signor Maestro Giuseppe Zabolio

4. HR-Dsmb 24/760 (1843.)

N. 44 / Finale / nell' opera / **Ines de Castro** / Ridotto ad uso della / Banda Civica / di / Ragusa / dal Sig.r Maestro / Giuseppe Zabolio

5. Dsmb 40/1115 a i b

No.23 / Marcia / von Waltz dall' opera **Belisario** / ad uso / della Banda civica di / Ragusa

N(iko) Gj(ivanović): Iz godine 1844. u Dubrovniku., *Narodna svijest*, 5/33, 31. srpnja 1923., str. 2.

Iz godine 1844. u Dubrovniku.

Godina 1843. bila je za naš grad i predragija vrlo teška. Žestok potres, nakon podulje jeke, osjetio se je na 14. IX. i trajao je za koji mjesec, kroz koju periodu zbilo se je regbi do 150 udaraca. Mnogi stanovnici grada ustrašeni stanovali su tada po Pilama. Nakon te nesreće skupljahu se i po naredbi austrijskog cara Ferdinanda u tolikim mjestima po državi dobrovoljni prinosi na korist siromašnog dubrovačkog pučanstva. Naše gradsko starješinstvo sa načelnikom vlastelinom Nikom L. Pucićem na čelu poradilo je da se sastavi tačan i pregledan popis osoba i obitelji, kojima treba pomoći, a koje uslijed dvostrukog „biča“ : potresa i nerodice u prirodi, ne mogu sebi ni svojima pribaviti nužno za uzdržavanje samim obavljanjem svojeg zanata i zanimanja. Taj je popis bio sastavljen, pa dopunjen i ispravljen od jednog gradskog odbora od 34 osobe : od 32 predstavnika dubrovačkih zanatlija, radnika i obrtnika, te 2 posjednika kao predstavnika zemljovlasnikâ, i to u dogovoru sa dubrovačkim dušobrižnim svećenstvom.

O tome radi i jedan spis (na talij. jeziku) dubrov. općinske uprave pod br. 1671 dneva 22. VI. god. 1844., potpisan od načelnika gorepomenutog i upravljn dubrov. gradskom paroku. Iz toga nas spisa interesuje

popis osobâ onoga odbora, zgotan kao kulturna sličica dubrovačkog života pred godinom 1848. Mnoge od onih osoba nalazimo u popisu vojnikâ, članova »Narodne garde« u glasovitoj god. 1848.

Gostioničare i krčmare tu zastupaju : Jakob Colombo i Petar Matković, kafanare : Nikola Birimiša i Stjepan Maldini, brijače : Pasko Lupini i Petar Fontana, drvodjelce i bačvare : Antun Šutić i Antun Moretti, bremenare : Marin Matičević i Antun Primorac, kamenare : Gjuro Jelić i Nikola Vuličević, glazbare : Jozo Zabolio i Ivan Maser, vozače : Ilija Kolendić i Petar Kunjelica, šavce : Gjuro Casali i Jakob Piccolo, crevljare i papučare : Petar Barabić i Nikola Pavlović, zlatare i urare : Petar Milašinović i Nikola Gživović, kottlare : Palo Lepeš, lamare : Jozo Tamini, kovače : Valentin Bertogna, rukotvorce bijeljâ, pokrivača i matracâ : Pavo Maškarić i Petar Moretti, klobučare : Jozo Sulić, dimnjičare : Frano Maddalena, bojadisare : Lujo Leggi, zemljovlasnike : Jero pl. Natali i Lujo Tromba, pomorce : Petar Dubravčić i Luka Obradović.

Megju ovima ne spominju se nekoji, kao pećari, tkalci, mesari (kočijaša gradskih onda nije još bilo !). Izričito se pak tu spominje, da će se podijeliti pripomoć i siromašnim ženskim osobama, onima, koje žive od rada svojih ruka, biva švenjem, tkanjem, pređenjem i sl.

N. Gj.

Glazbeni rukopisi u Glazbenom
arhivu Franjevačkog samostana u
Dubrovniku

Skladatelj: Giuseppe (Josip)
Zabolio (1796. – 1851.)

890
29

Cavatina
Serin di avvien ch'è stato sposa
Con accompagnamento di forte-piano solo
Composta dal Maestro Giuseppe Zabolio
Del 1827.

GLAZBENI ARHIV „KULE ORAŽE“
DUBROVNIK

skl
antiqu

1827. godina

ad uso di G. Z.

„Ad uso di G. Z.”:
Detalj s naslovnice *Cavatine*

887
29

Tema con sei Variazioni
Per piano forte a quattro mani
Composte da Giuseppe Zabolio
Ragusa 1827.
Ad uso di G. Z.

GLAZBENI ARHIV „KULE ORAŽE“
DUBROVNIK

kl-4

antiqu

Giuseppe (Josip) Zabolio

Tema sa šest varijacija
u Es-duru
za klavir četveroručno

Tema con sei variazioni
in Mi bemolle maggiore
per pianoforte a quattro mani

Suvremena notna izdanja s djelima G. Zabolija

Giuseppe (Josip) Zabolio

CAVATINA

„Se un dì avvien che sarò sposa”

za glas i klavirsku pratnju /
per canto con accompagnamento di pianoforte

Izdavač: Hrvatska udruga orkestralnih i komornih umjetnika

Suizdavač: Franjevački samostan Male braće u Dubrovniku

Godina izdanja: 2022.

Urednice: Jelica Valjalo Kaporelo, Katja Repušić

Priređivač: Felix Spiller

Recenzenti: Pavao Mašić, Vesna Podrug Kossjanenko, Ivana Jelača (*Tema sa šest varijacija*) /

Nicholas Baragwanath, Pavao Mašić, Ivana Jelača (*Cavatina*)

G. Zabolio: Cavatina „Se un dì avvien che sarò sposa”

(Stihove iz rukopisa transliterirala i prepjevala na hrvatski jezik: Katja Radoš-Perković)

*Se un dì avvien che sarò sposa,
potrò dir che cambio stato.
Col mio caro sposo a lato,
starò lieta in libertà.*

*Oh, quai cari e dolci istanti,
fa provare un puro affetto,
quando è fido quell'oggetto
che ci seppe innamorar.*

*Se m'è propizio
l'amico fato,
no, non ho più palpiti
nel cor piagato.*

*Un dolce sposo,
lieto riposo,
sempre a quest'anima
goder farà.*

*Ako mlada mognem biti,
takvo što ću mijenom zvati.
S milim mužem zagrljena,
bit ću sretna i slobodna.*

*Oh, što lijepih milih časa,
čista ljubav mnogih pruža,
kad je vjeran onaj što mi
svu rasplamsa ovu strast.*

*Sklon bude li mi
prijatelj usud,
ne, neće strepiti
srce mi bolno.*

*Nježan taj mužić,
počinak miran,
vazda mi duši
jamčiti zna.*

LUIGI MOSCA (1775. – 1824.) : Arija „Se un dì avvien che sarò sposa”

Bibliothèque nationale de France (BnF), MS-17456

Handwritten musical manuscript page. The page is aged and yellowed. It features several horizontal musical staves. The text is written in cursive script. At the top right, there is a handwritten number "17" and the word "incomplet". The main title is "Aria". Below it, the lyrics are written: "Se un dì avvien che sarò sposa". Underneath the lyrics, it says "musica" and "del Sig. Luigi Mosca". The page is decorated with a large, elegant flourish at the bottom.

„Se un dì avvien che sarò sposa”: usporedba uglazbljenih literarnih predložaka

Luigi Mosca (1775. – 1824.)

(BnF, MS-17456)

Se un dì avvien che sarò sposa
potrò dir, che cambio stato
col mio caro sposo a lato
starò lieta in libertà.

È pur cara, è pur graziosa
una sposa canterina
che non è la signorina
che passeggia la città.

Se m'è propizia
la sorte amica
addio più palpiti,
addio fatica.

Col dolce sposo
lieto riposo
sempre quest' anima
si goderà.

Giuseppe Zabolio (1796. – 1851.)

(HR-Dsmb 29/890)

Se un dì avvien che sarò sposa
Potrò dir, che cambio stato
Col mio caro sposo a lato
Starò lieta in libertà.

Oh, quai cari e dolci istanti,
fa provare un puro affetto,
quando è fido quell' oggetto
che ci seppe innamorar.

Se m'è propizio
l'amico fato,
no, non ho più palpiti
nel cor piagato.

Un dolce sposo,
lieto riposo,
sempre a quest' anima
goder farà.

* Podudaran tekst

* Različit tekst

* Podudaran smisao teksta

* Neznatne razlike u jezičnom izrazu

Giuseppe Zabolio (1796.-1851.)

Luigi Mosca (1775.-1824.)

Valentino Fioravanti (1764.-1837.)

Le cantatrici villane: drama giocoso per musica in due atti da rappresentarsi nel Nobile Teatro di S. Giacomo in Corfù Nell' autunno dell'anno 1823. Corfù: Nella stamperia del Governo, 1823.

II. čin, 1. scena

Giannetta:
Il tempo, Agata mia, ci fa far vecchie.

Se a cantar io bene imparo

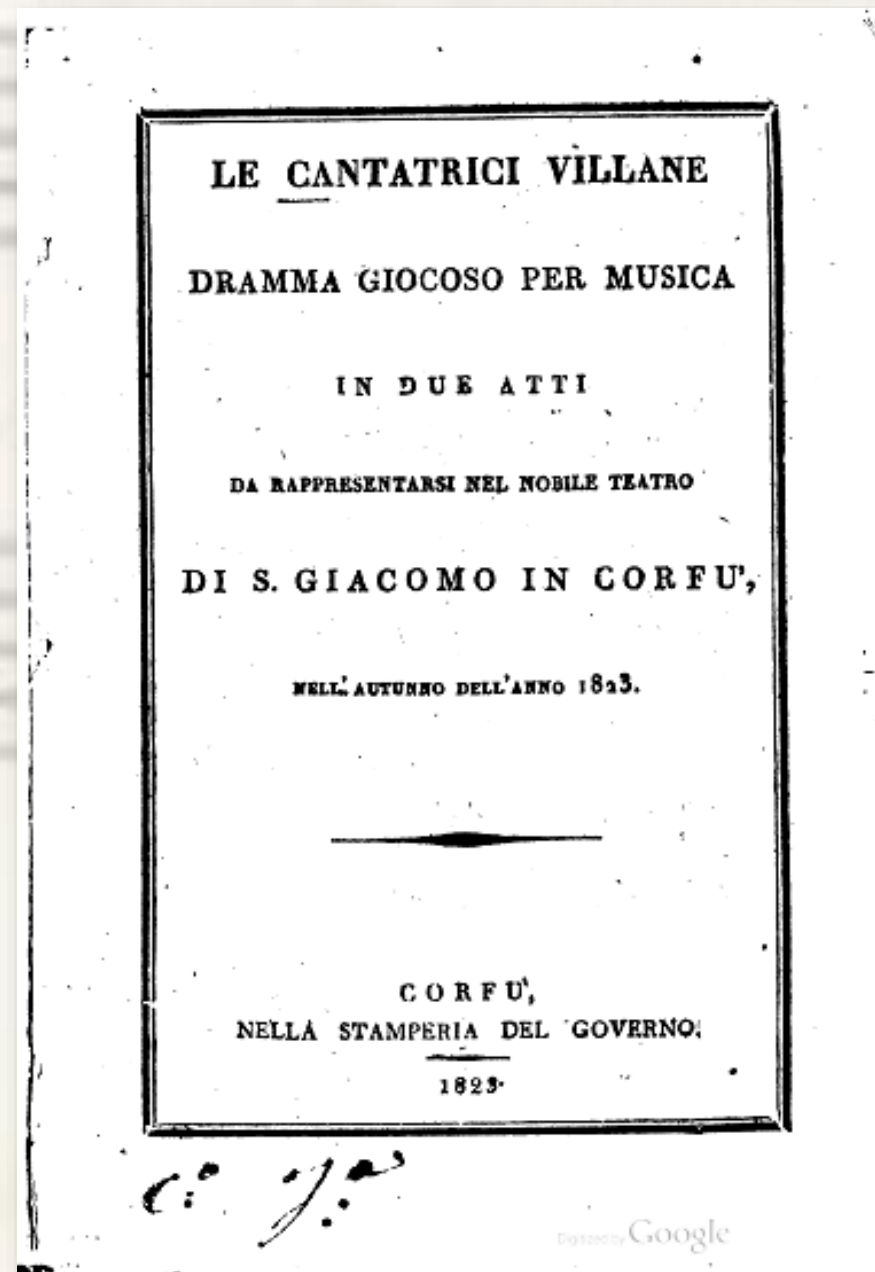
Potrò dir, che cambio stato
Con un caro sposo a lato
Starò lieta in libertà.

È pur cara, è pur graziosa
Una sposa canterina
Che non è la signorina
Che passeggia la città.

Se m'è propizia
La sorte amica
Addio palpiti,
Addio fatica.

Col dolce sposo
Lieto riposo
Sempre quest' anima
Si goderà.

* Tekst se uglavnom podudara s Moscinom *Arijom* (ne uključuje tekstovni incipit „Se un... sposa”).

G. Zabolio: Tema sa šest varijacija u Es-duru za klavir četveroručno

Tema.
Andantino.

Giuseppe (Josip) Zabolio
(1796. – 1851.)

Klavir 1

Klavir 2

6

11

tr

Početak Teme (t. 1-2), Klavir I:

Tema.
Andantino.

Klavir 1

G. Rossini: Arija Rosine „Una voce poco fa” iz opere *Seviljski brijač*, E-dur, t. 15-16

Rosina

15

p

U-na vo - ce po-co fa

Hvala na pozornosti!